

Opettajien kulttuurikisa 2024

Kirjoittanut Aura Vapaametsä

Helsinki 20.4.2024 16:04–16:35

Kaivokatu. Hengästyn portaissa. Suljen silmät ja hetken aikaa kuulen taideopiskelijoiden naurun kaikuvan seinistä. He laskivat aikoinaan patjoilla näitä portaita. Avaan silmät ja jaksan ilahtua askelman fossiilista. Siirryn vähän, jotta näen kenkieni alla olevan oikosarvisen. Jatkan hitaasti ylöspäin. Vilkaisen nopeasti Luxembourgien puistoon. Ja torille, jossa tuimat ihmiset. Lähes juoksen läpi salien. Pysähdyn hetkeksi. Keskenäinen taivas on muisto siitä, ettei taitelija halunnut enää elää, ei edes sen verran, että taulu olisi valmistunut. Äkkinäinen ärsytys. Käänny nopeasti pois. On toisenlaisiakin taiteilijoita. Omakuvasta yleisesti katsovia, hippoihin lähteviä. Nyökkään hyväksyvästi. Vaikka tiedän olevani lähempänä kesken jättänyttä. Mutta sitten. Lapsi ja vihreä oksa, kahdesta suunnasta tuleva valo. Minäkin olen toipilas. Ainakin vielä tämän kerran. Tämänkin kerran. Ihailen kunnes väsymys pyörryttää. Kiipeän ylös. Tilaan cappuccinon, vaikka kohta on ilta. Katson kattoa ja seiniä. Täällä sinä opetit. Tämä oli sinun luokkasi. Koko elämäsi olit toipilas. Mutta silti teit kaiken sen. Kyllä minäkin pystyn.

Liisankatu. Kun herään, huone on punainen. Asunto hiljainen. Lakanoissa oudon pesuaineen tuoksu. Harmaaksi maalatut laualattiat viileät jalkojen alla. Kai-van villasukat sängyn alta, liian isot ja rikkinäiset. Avaan verhot. Punaisuus häviää ja harmaa talven valo valuu huoneeseen. Sataa märkää lunta. Täytyy lähteä ajoissa. Ehkä junat eivät kulje. Keittiössä on kuivaa leipää. Ostan lentokentän Alepasta jotakin. Ikkunasyvennyksessä hörpin haaleaa kahvia. Mietin, jätänkö viestin. Kokoan vähät tavarani. Ne mahtuvat hyvin. Ei tarvitse välittää, vaikka koneeseen saa ottaa enää minirepun. Aika asunnossa oli kaunista, reilut kaksitoista tuntia. Pian olen valmis ja on pakko päättää. Repun pohjalta ryppyinen paperi. Siihen keskelle pieni sydän ja alle L. Kännykkä on, reppu on, huivi tiukemmin kaulan ympärille. Ovi auki ja sitten kiinni.

Hämeentie. Pyörä meinaa kaatua sadannen kerran. Yritän pysyä muiden tekemässä urassa. Olen hikinen joka kohdasta. Tennarit ovat läpimärät, sormet umpijäässä. Kun pääsen ovelle, on koodia vaikea saada oikein. Ylhäällä hiivin sisään. Tiedän, ettet ole kotona, mutta silti. Keittiön alakaapista otan kuparipohjaisen kattilan. Se on isoäidin vanha. Ehkä isoisän tekemä. Tehtaan pilli määritti heidän elämäänsä vuosikymmeniä. Tämä kattila on pakko saada. Vain se on enää tässä asunnossa minun. Juuri tänään teen siinä puolukkapuuroa mummin reseptillä. Vatkaan sen oikein vaaleanpunaiseksi. Lumisade on yltynyt. Talutan pyörää. Kurvissa joku huutaa perään. En käänny katsomaan. Kattila ja kansi kilisevät repussa. Ensimmäinen kerta kuukauteen, kun tekee mieli syödä jotain. Siirryn ajoradalle ja polkaisen vauhtiin.

Haartmaninkatu. Saturaatiomittari piippaa tasaisesti. Käytävältä kuuluu hoitajien nauru. Vauva keskoskaapissa ei näytä valmiilta. Iho on läpikuultava ja nukkein. Hoitajista kivoin tulee sisään. Vauvan ensimmäinen kylpy. Ensimmäinen kosketus veteen. Mutta olihan hän lapsivedessä. Minua pelottaa. Hengittääkö vauva itse, kun happiviikset otetaan hetkeksi pois. Pidän vauvaa epävarmasti. Yleensä sitä voi vain silittää kaapin käsirei'istä. Onko se todella siinä? Vieläkin öisin hätkähdän, kun en tunne potkuja sisälläni. Nyt vauva potkuttelee vähän vettä. En uskalla hengittää. Vauvakin hengittää paremmin. Vati näyttää suurelta. Minun käteni suunnattomilta. Pian hetki on ohi. Vauva palaa kaappiinsa, minä sängyn laidalle. Ensimmäisen kerran tuntuu siltä, että uskallan vähän rakastaa. Ehkä kuitenkin tulee normaali vauva-arki, ensimmäiset askeleet ja putoavat maitohampaat.

Hakaniemenranta. Pitkäsilta näkyy räntäsateen läpi vain vaikeasti. Työmaakoneiden valot vilkkuvat. Alkon viinilaatikot täyttyvät kirjoista, jättesäkit vaatteista. Yhtä väliaikaiselta tämä asunto on tuntunut kuin melkein kaikki ennen tätä. Vain Maunulan omistusasunnossa luulin asuvani pitkään ja jo yhdeksän kuukauden päästä nostin isotäidin kirstun käsivarsilleni ja marssin pois. Kaikki muut oli tarkoitettu alusta asti vuodeksi tai pariksi. Ehkä se sopii mulle. Ehkä se on mitä tartten, ettei levottomuus iske liian lujaa. Nyt vieressä sohvalla lojuu

esite ”Berliner Bau- und Wohnungsgenossenschaft”. Ens kuussa mulla on taas uus osote. Mutta Berliinissä mä piruvie maalaan keittiön seinän keltaseks ja nau- laan kaikki taulut seinille. Merenläheisyyttä en voi nyt toivoa, mutta paljon tai- vasta ja kastanjapuita. Narahtelevat lautalattiat ja korkeat huoneet.

Koskelantie. Kohtaan ystävän Koskelantien räntäsateessa. Kun valo vaihtuu oranssiksi, autot kaasuttavat vihaisesti ehtiäkseen ennen meitä. ”Yritin piristää itseäni kakulla, muttei onnistunut”, ystävä sanoo suoja tiellä. On isäni kuolin- päivä. En mainitse siitä mitään. Onhan siitä jo kauan. Pyydän kahville. Sohvalla kuitenkin sanon, että isäni oli 39-vuotias, kun hän kuoli. Mutta minä olen nyt vanhempi jo. Elän häntä kauemmin. Ystävä juo espressoja mukillisen ja siristelee silmiään. ”Kuinka näin harmaana päivänä voi sokaistua kirkkaudesta”, hän sa- noo hiljaa.